

॥ तैत्तिरीय ब्राह्मणम् ॥

॥ षष्ठमः प्रश्नः ॥

॥ तैत्तिरीयब्राह्मणे द्वितीयाष्टके षष्ठः प्रपाठकः ॥

स्वा॒र्द्धीं त्वा॑ स्वा॒दुना॑ । ती॒व्रां ती॒व्रेण॑ । अ॒मृता॑म॒मृते॑न । मधु॑मतीं
मधु॑मता । सृ॒जामि॒ स॒ सोमे॑न । सोमो॑ऽस्य॒श्विभ्या॑ पच्यस्व ।
सर॑स्वत्यै पच्यस्व । इन्द्रा॑य सु॒त्राम्णे॑ पच्यस्व । परी॒तो षि॑श्रता
सु॒तम् । सोमो॒ य उ॑त्त॒म॒ ह॒विः ॥ १ ॥

द॒ध॒न्वा यो न॑र्यो अ॒प्स्वन्तरा॑ । सु॒षाव॒ सोम॑मद्रि॒भिः । पु॒नातु॑
ते परि॒स्रुत॑म् । सोम॒ सूर्य॑स्य दुहि॒ता । वारे॑ण॒ शश्व॑ता॒ तना॑ ।
वा॒युः पू॒तः प॒वित्रे॑ण । प्राङ्॒ख्सोमो॑ अति॑द्रुतः । इन्द्र॑स्य॒ युज्यः॑
सखा॑ । वा॒युः पू॒तः प॒वित्रे॑ण । प्र॒त्यङ्॒ख्सोमो॑ अति॑द्रुतः ॥ २ ॥

इन्द्र॑स्य॒ युज्यः॑ सखा॑ । ब्रह्म॑ क्ष॒त्रं प॑वते तेज॑ इन्द्रि॒यम् । सुर॑या॒
सोमः॑ सु॒त आसु॑तो॒ मदा॑य । शु॒क्रेण॑ देव॒ देवताः॑ पिपृ॒ग्धि ।
रसे॒नान्नं॑ यज॑मानाय धेहि । कु॒विद॒ङ्ग यव॑मन्तो॒ यव॑ञ्चित् ।

यथा दान्त्यनुपूर्वं वियूय। इहेहैषां कृणुत भोजनानि। ये
बर्हिषो नमोवृक्तिं न जग्मुः। उपयामगृहीतोऽस्यश्विभ्यां
त्वा जुष्टं गृह्णामि॥३॥

सरस्वत्या इन्द्राय सुत्राम्णे। एष ते योनिस्तेजसे त्वा।
वीर्याय त्वा बलाय त्वा। तेजोऽसि तेजो मयि धेहि।
वीर्यमसि वीर्यं मयि धेहि। बलमसि बलं मयि धेहि।
नाना हि वां देवहितं सदैः कृतम्। मा सः सृक्षाथां परमे
व्योमन्। सुरा त्वमसि शुष्मिणी सोम एषः। मा मा हिंसीः
स्वां योनिमाविशन्॥४॥

उपयामगृहीतोऽस्याश्विनं तेजः। सारस्वतं वीर्यम्। ऐन्द्रं
बलम्। एष ते योनिर्मोदाय त्वा। आनन्दाय त्वा महसे
त्वा। ओजोऽस्योजो मयि धेहि। मन्युरसि मन्युं मयि धेहि।
महोऽसि महो मयि धेहि। सहोऽसि सहो मयि धेहि। या
व्याघ्रं विषूचिका। उभौ वृकं च रक्षति। श्येनं पतत्रिणं
सिंहम्। सेमं पात्वहंसः। संपृचः स्थ सं मा भद्रेण पृङ्ग।

विपृचः स्थ वि मा पाप्मना पृङ्ग॥५॥

हविः प्रत्यङ्खसोमो अतिद्रुतो गृह्णाम्याविशन्विपूचिका पञ्च च॥१॥

सोमो राजाऽमृतं सुतः। ऋजीषेणाजहान्मृत्युम्। ऋतेन
सत्यमिन्द्रियम्। विपानं शुक्रमन्धसः। इन्द्रस्येन्द्रियम्।
इदं पयोऽमृतं मधु। सोममद्ध्यो व्यपिबत्। छन्दसा हंसः
शुचिषत्। ऋतेन सत्यमिन्द्रियम्। अद्ध्यः क्षीरं व्यपिबत्॥६॥

कुङ्किरसो धिया। ऋतेन सत्यमिन्द्रियम्। अत्रात्परिस्रुतो
रसम्। ब्रह्मणा व्यपिबत् क्षत्रम्। ऋतेन सत्यमिन्द्रियम्।
रेतो मूत्रं विजहाति। योनिं प्रविशदिन्द्रियम्। गर्भो
जरायुणाऽऽवृतः। उल्बं जहाति जन्मना। ऋतेन
सत्यमिन्द्रियम्॥७॥

वेदेन रूपे व्यकरोत्। सुतासुती प्रजापतिः। ऋतेन
सत्यमिन्द्रियम्। सोमेन सोमो व्यपिबत्। सुतासुतो
प्रजापतिः। ऋतेन सत्यमिन्द्रियम्। दृष्ट्वा रूपे व्याकरोत्।
सत्यानृते प्रजापतिः। अश्रद्धामनृतेऽदधात्। श्रद्धां सत्ये
प्रजापतिः। ऋतेन सत्यमिन्द्रियम्। दृष्ट्वा परिस्रुतो रसम्।

शु॒क्रेण॑ शु॒क्रं व्य॑पिबत्। पयः॑ सोमं॑ प्र॒जाप॑तिः। ऋ॒तेन॑
स॒त्यमिन्द्रि॑यम्। वि॒पान॑ꣳ शु॒क्रमन्ध॑सः। इन्द्र॑स्येन्द्रि॒यम्।
इ॒दं पयो॑ऽमृतं॑ मधु॑॥८॥

अद्भ्यः क्षीरं व्यपिबुज्जन्मन्तेन सत्यमिन्द्रियं श्रद्धाꣳ सत्ये प्रजापतिरष्टौ च॥२॥ ————— [२]

सुरा॑वन्तं ब॒र्हिष॑दꣳ सु॒वीर॑म्। य॒ज्ञꣳ हि॑न्वन्ति म॒हिषा॑
नमो॑भिः। दधा॑नाः सोम॑न्दि॒वि दे॒वता॑सु। मदे॑मेन्द्रं॒ यज॑मानाः
स्व॒र्काः। यस्ते॒ रसः॑ सम्भृ॑त ओष॑धीषु। सोम॑स्य
शुष्मः॑ सुर॑या सु॒तस्य॑। तेन॑ जिन्व॒ यज॑मानं॒ मदे॑न।
सर॑स्वतीम॒श्विना॒विन्द्र॑म॒ग्निम्। यम॒श्विना॒ नमु॑चेरासुरादधि।
सर॑स्व॒त्यस॑नोदिन्द्रि॒याय॑॥९॥

इ॒मन्तꣳ शु॒क्रं मधु॑मन्त॒मिन्दु॑म्। सोम॑ꣳ राजा॑नमि॒ह
भ॑क्षयामि। यदत्र॑ रि॒प्तꣳ र॒सिनः॑ सु॒तस्य॑। यदिन्द्रो॑
अपि॑ब॒च्छर्ची॑भिः। अ॒हन्त॑दस्य॒ मन॑सा शि॒वेन॑। सोम॑ꣳ
राजा॑नमि॒ह भ॑क्षयामि। पि॒तृभ्यः॑ स्वधा॒विभ्यः॑ स्वधा॒ नमः॑।
पि॒ताम॑हेभ्यः॒ स्वधा॒विभ्यः॑ स्वधा॒ नमः॑। प्रपि॑तामहेभ्यः
स्वधा॒विभ्यः॑ स्वधा॒ नमः॑। अक्ष॑न्पि॒तरः॑॥१०॥

अमीमदन्त पितरः। अतीतृपन्त पितरः। अमीमृजन्त
 पितरः। पितरः शुन्धध्वम्। पुनन्तु मा पितरः सोम्यासः।
 पुनन्तु मा पितामहाः। पुनन्तु प्रपितामहाः। पवित्रेण
 शतायुषा। पुनन्तु मा पितामहाः। पुनन्तु प्रपितामहाः॥११॥

पवित्रेण शतायुषा। विश्वमायुर्व्यश्जवै। अग्र आयूँषि
 पवसेऽग्रे पवस्व। पवमानः सुवर्जनः पुनन्तु मा देवजनाः।
 जातवेदः पवित्रवद्यत्ते पवित्रमर्चिषि। उभाभ्यान्देव
 सवितर्वैश्वदेवी पुनती। ये समानाः समनसः। पितरो
 यमराज्ये। तेषां लोकः स्वधा नमः। यज्ञो देवेषु
 कल्पताम्॥१२॥

ये संजाताः समनसः। जीवा जीवेषु मामकाः। तेषां
 श्रीर्मयि कल्पताम्। अस्मिल्लोके शतं समाः। द्वे सुती
 अश्रुणवं पितृणाम्। अहन्देवानामुत मर्त्यानाम्। याभ्यामिदं
 विश्वमेजत्समेति। यदन्तरा पितरं मातरं च। इदं
 हविः प्रजननं मे अस्तु। दशवीरं सर्वगणं स्वस्तये।

आ॒त्म॒सनि॑ प्रजा॒सनि॑। प॒शु॒स॒न्य॒भय॑सनि॑ लो॒क॒सनि॑। अ॒ग्निः
प्र॒जां ब॑हु॒लां मे॑ करोतु। अन्नं॒ पयो॑ रेतो॑ अ॒स्मासु॑ धत्त।
रा॒य॒स्पोष॑मिष॒मूर्ज॑म॒स्मासु॑ दी॒धर॑त्स्वाहा॑॥१३॥

इन्द्रियायं पितरं शतायुषा पुनन्तु मा पितामहाः पुनन्तु प्रपितामहाः कल्पतां स्वस्तये पञ्च

च॥३॥ [३]

सी॒सेन॑ तन्नं॒ मन॑सा मनी॒षिणः॑। ऊ॒र्णा॒सू॒त्रेण॑ क॒वयो॑ वयन्ति।
अ॒श्विना॑ य॒ज्ञं स॑वि॒ता सर॑स्वती। इन्द्र॑स्य रू॒पं वरु॑णो
भिष॑ज्यन्। तद॑स्य रू॒पम॑मृ॒तं श॑ची॒भिः। ति॒स्रोऽद॑धु॒र्दे॒वताः॑
स॑र॒राणाः॑। लो॒मानि॑ श॒ष्पैर्ब॑हु॒धा न तो॑क्त्र॒भिः। त्वग॑स्य
मा॒ं स॒म॒भव॑न्न ला॒जाः। तद॑श्विना॑ भिष॒जा रु॒द्रव॑र्तनी।
सर॑स्वती वयति॒ पेशो॑ अन्त॑रः॥१४॥

अ॒स्थिं म॒ज्जानं॑ मा॒स॒रैः। का॒रो॒त॒रेण॑ दध॑तो गवा॑न्त्व॒चि।
सर॑स्वती॒ मन॑सा पे॒शलं॑ वसु॑। ना॒स॒त्याभ्यां॑ वयति॒ दर्श॑तं
व॒पुः। र॒सं परि॑स्रु॒ता न रोहि॑तम्। न॒ग्न॒हु॒र्धोर॑स्त॒सर॑न्न
वेम॑। प॒यसा॑ शु॒क्रम॑मृ॒तं ज॒नि॒त्रम्। सु॒रया॑ मू॒त्राञ्जन॑यन्ति॒

रेतः। अपामतिन्दुर्मतिं बाधमानाः। ऊर्वाध्यं वातं
सुबुवन्तदारात्॥१५॥

इन्द्रः सुत्रामा हृदयेन सत्यम्। पुरोडाशेन सविता जंजान।
यकृत्क्लोमानं वरुणो भिषज्यन्। मतस्त्रे वायुव्यैर्न मिनाति
पित्तम्। आन्त्राणि स्थाली मधु पिन्वमाना। गुदा पात्राणि
सुदुघा न धेनुः। श्येनस्य पत्रन्न प्लीहा शचीभिः। आसन्दी
नाभिरुदरन्न माता। कुम्भो वनिष्ठुर्जनिता शचीभिः।
यस्मिन्नग्रे योन्याङ्गर्भो अन्तः॥१६॥

प्लाशीर्व्यक्तः शतधार उत्सः। दुहे न कुम्भीः स्वधां पितृभ्यः।
मुखं सदस्य शिर इत्सदेन। जिह्वा पवित्रमश्विना सः
सरस्वती। चप्पन्न पायुर्भिषगस्य वालः। वस्तिर्न शेषो हरंसा
तरस्वी। अश्विभ्यां चक्षुरमृतं ग्रहाभ्याम्। छागेन तेजो हविषां
शृतेन। पक्ष्माणि गोधूमैः क्लैरुतानि। पेशो न शुक्लमसितं
वसाते॥१७॥

अविर्न मेषो नसि वीर्याय। प्राणस्य पन्थां अमृतो ग्रहाभ्याम्।

सर॑स्वत्यु॒पवा॑कै॒र्व्या॒नम् । नस्या॑नि ब॒र्हिर्ब॑दरै॒र्ज॒जान॑ ।
 इन्द्र॑स्य रू॒पमृ॑ष॒भो ब॑ला॒य । कर्णा॑भ्या॒ः श्रो॒त्रं म॑मृ॒तङ्ग॑हा॒भ्याम् ।
 यवा॑ न ब॒र्हिर्भ्रु॑वि के॒सरा॑णि । क॒र्कन्धुं॑ जज्ञे॒ मधुं॑ सा॒रघं॑
 मुखा॑त् । आ॒त्मन्नु॒पस्थे॑ न वृ॒कस्य॑ लो॒मम् । मुखे॑ श्मश्रू॒णि न
 व्या॑घ्रलो॒मम् ॥ १८ ॥

केशा॑ न शी॒र्षन् यश॑से श्रि॒यै शि॒खा॑ । सि॒ः ह॒स्य लो॒म
 त्विषि॑रिन्द्रि॒याणि॑ । अङ्गा॑न्या॒त्मन्भि॒षजा॑ तद॒श्विना॑ ।
 आ॒त्मान॑मङ्गैः॒ सम॑धा॒त्सर॑स्वती । इन्द्र॑स्य रू॒पं
 श॒तमा॑न॒मायुः॑ । च॒न्द्रेण॑ ज्योति॑र॒मृत॑न्दधा॒ना । सर॑स्वती
 योन्या॑ङ्ग॒र्भम॑न्तः । अ॒श्विभ्यां॑ पत्नी॒ सुकृ॑तं बिभ॒र्ति । अपा॑ः
 रसे॑न वरु॒णो न॑ साम्ना॑ । इन्द्र॑ः श्रि॒यै ज॒नय॑न्नप्सु रा॒जा ।
 तेजः॑ पशू॒नाः ह॒विरीन्द्रि॑यावत् । प॒रिस्रु॑ता॒ पय॑सा सा॒रघं॑
 मधु॑ । अ॒श्विभ्या॑न्दु॒ग्धं भि॒षजा॑ सर॑स्वत्या सु॒तासु॑ताभ्या॒म् ।
 अ॒मृतः॑ सोम॒ इन्दुः॑ ॥ १९ ॥

अन्तर॑ आ॒राद॑न्तर्वसा॒ते व्या॑घ्रलो॒मं राजा॑ च॒त्वारि॑ च ॥ ४ ॥ [४]

मि॒त्रोऽसि॒ वरु॑णोऽसि। सम॒हं वि॒श्वैर्दे॒वैः। क्ष॒त्रस्य॒ नाभि॑रसि।
 क्ष॒त्रस्य॒ योनि॑रसि। स्यो॒नामा सी॑द। सु॒षदा॒मा सी॑द। मा त्वा
 हि॒ंसीत्। मा मा॑ हि॒ंसीत्। निष॑साद धृ॒तव्र॑तो वरु॑णः।
 प॒स्त्या॑स्वा॥ २० ॥

साम्रा॑ज्याय सु॒क्रतुः॑। दे॒वस्य॑ त्वा सवि॒तुः प्र॑स॒वे।
 अ॒श्विनो॑र्बा॒हुभ्या॑म्। पू॒ष्णो ह॑स्ता॒भ्याम्। अ॒श्विनो॑र्भैष॑ज्येन।
 तेज॑से ब्र॒ह्मव॑र्चसाया॒भिषि॑ञ्चामि। दे॒वस्य॑ त्वा सवि॒तुः
 प्र॑स॒वे। अ॒श्विनो॑र्बा॒हुभ्या॑म्। पू॒ष्णो ह॑स्ता॒भ्याम्। सर॑स्वत्यै
 भैष॑ज्येन॥ २१ ॥

वी॒र्या॑यान्नाद्या॒याभिषि॑ञ्चामि। दे॒वस्य॑ त्वा सवि॒तुः प्र॑स॒वे।
 अ॒श्विनो॑र्बा॒हुभ्या॑म्। पू॒ष्णो ह॑स्ता॒भ्याम्। इन्द्र॑स्येन्द्रि॒येण॑। श्रि॒यै
 यश॑से बला॒याभिषि॑ञ्चामि। कोऽसि॒ कत॑मोऽसि। कस्मै॑ त्वा
 काय॑ त्वा। सु॒श्लोकाँ (४) सु॑म॒ङ्गलाँ (४) सत्य॑रा॒जा (३)
 न्। शिरो॑ मे श्रीः॥ २२ ॥

यशो॒ मुख॑म्। त्वि॒षिः केशाँश्च॒ श्मश्रू॑णि। राजा॑ मे

प्रा॒णोऽमृ॑तम्। स॒म्रा॒द्धक्षुः॑। वि॒रा॒द्धो॒त्रम्। जि॒ह्वा मे॑ भ॒द्रम्।
वाङ्म॑हः। मनो॑ म॒न्युः। स्व॒रा॒ङ्गामः॑। मोदाः॑ प्रमो॒दा
अ॒ङ्गुली॑रङ्गानि॥ २३ ॥

चि॒त्तं मे॒ सहः॑। बा॒हू मे॒ बल॑मिन्द्रि॒यम्। ह॒स्तौ मे॒ कर्म॑ वी॒र्यम्॑।
आ॒त्मा क्ष॒त्रमु॒रो म॑म॒। पृ॒ष्ठीर्मे॑ रा॒ष्ट्रमु॒दर॑म॒सौ॑। ग्री॒वाश्च॒
श्रो॒ण्यौ॑। ऊ॒रू अ॒रु॒ली जा॑नु॒नी। वि॒शो मे॒ऽङ्गानि॑ स॒र्वतः॑।
नाभि॑र्मे चि॒त्तं वि॒ज्ञान॑म्। पा॒युर्मे॒ऽप॑चितिर्भ॒सत्॥ २४ ॥

आ॒न॒न्द॒न॒न्दा॒वा॒ण्डौ मे॑। भ॒गः सौ॒भा॒ग्यं प॑सः। जङ्घा॑भ्यां
प॒द्भ्यां ध॑र्मोऽस्मि। वि॒शि राजा॑ प्र॒ति॑ष्ठितः। प्र॒ति क्ष॑त्रे
प्र॒ति॑तिष्ठामि रा॒ष्ट्रे। प्र॒त्यश्वेषु॑ प्र॒ति॑तिष्ठामि गो॒षु। प्र॒त्यङ्गेषु॑
प्र॒ति॑तिष्ठाम्या॒त्मन्। प्र॒ति प्रा॑णेषु प्र॒ति॑तिष्ठामि पु॒ष्टे। प्र॒ति
द्या॒वापृ॑थि॒व्योः। प्र॒ति॑तिष्ठामि य॒ज्ञे॥ २५ ॥

त्र॒या दे॒वा ए॒का॒द॒श। त्र॒य॒स्त्रि॒ं॒शाः सु॒राध॑सः। बृ॒ह॒स्प॒ति॑पुरोहि॒ताः
दे॒वस्य॑ सवि॒तुः स॒वे। दे॒वा दे॒वैर॑वन्तु मा। प्र॒थ॒मा द्वि॒तीयैः॑।
द्वि॒तीया॑स्तृ॒तीयैः॑। तृ॒तीयाः स॒त्येन॑। स॒त्यं य॒ज्ञेन॑। य॒ज्ञो

यजुर्भिः॥२६॥

यजूं॑षि॒ साम॑भिः। सामा॑न्यृग्भिः। ऋचो॑ याज्याभिः।
याज्या॑ वषट्कारैः। वषट्कारा॑ आहुतिभिः। आहु॑तयो मे
कामा॑न्त॒सम॑र्धयन्तु। भूः स्वाहा॑। लोमा॑नि प्रय॑तिर्मम। त्वङ्म
आन॑तिराग॑तिः। मा॒५सं म॒ उप॑नतिः। वस्व॑स्थि। म॒ञ्जा म॒
आन॑तिः॥२७॥

प॒स्त्या॑स्वा सर॑स्वत्यै भैष॑ज्येन॒ श्रीरङ्गा॑नि भ॒सद्य॑ज्ञे य॒ज्ञो यजु॑र्भिरुप॑नतिर्द्वे च॥५॥—————[५]

यद्वै॑वा देव॒हेड॑नम्। देवा॑सश्चकृ॒मा व॒यम्। अ॒ग्निर्मा॒
तस्मा॑देन॑सः। विश्वा॑न्मुश्च॒त्व॑ह॑सः। यदि॑ दिवा॒ यदि॑
नक्त॑म्। एना॑सि चकृ॒मा व॒यम्। वा॒युर्मा॒ तस्मा॑देन॑सः।
विश्वा॑न्मुश्च॒त्व॑ह॑सः। यदि॑ जाग्र॒द्यदि॑ स्वप्ने॑। एना॑सि
चकृ॒मा व॒यम्॥२८॥

सूर्यो॑ मा॒ तस्मा॑देन॑सः। विश्वा॑न्मुश्च॒त्व॑ह॑सः। यद्भामे॑
यद॑रण्ये। यत्स॒भायां॑ यदि॑न्द्रि॒ये। यच्छू॑द्रे यद॑र्ये। एन॑श्चकृ॒मा
व॒यम्। यदे॒कस्या॑धि॒ धर्म॑णि। तस्या॑व॒यज॑नमसि। यदापो॑

अ॒घ्नि॒या व॒रु॒णेति॒ शपा॑महे। ततो॑ वरुण नो मुञ्च॥२९॥

अव॑भृथ निच॒ङ्कुण॑ निचे॒रुर॑सि निच॒ङ्कुण॑। अव॑
दे॒वैर्दे॒वकृ॑तमेनो॑ऽयाद। अव॑ म॒र्त्यैर्म॒र्त्यकृ॑तम्। उ॒रोरा
नो॑ देव रि॒षस्पा॑हि। सु॒मित्रा॑ न॒ आप॑ ओष॑धयः सन्तु।
दु॒र्मित्रा॑स्तस्मै॑ भूयासुः। यो॑ऽस्मान्द्वेष्टि॑। यं च॑ व॒यं द्वि॒ष्मः।
द्रु॒पदा॑दि॒वेन्मु॑मुचा॒नः। स्वि॒न्नः स्ना॒त्वी मला॑दिव॥३०॥

पू॒तं प॒वित्रे॑णे॒वाज्य॑म्। आपः॑ शु॒न्धन्तु॑ मै॒नसः॑।
उ॒द्वय॑न्तम॑स॒स्परि॑। पश्य॑न्तो॒ ज्योति॑रुत्त॑रम्। दे॒वन्दे॑व॒त्रा
सूर्य॑म्। अ॒गन्म॑ ज्योति॑रुत्त॑मम्। प्र॒तियु॑तो वरु॑णस्य॒ पाशः॑।
प्र॒त्यस्तो॑ वरु॑णस्य॒ पाशः॑। ए॒धोऽस्ये॑धिषी॒महि॑। सु॒मिद॑सि
॥३१॥

तेजो॑ऽसि तेजो॒ मयि॑ धेहि। अ॒पो अ॒न्व॒चा॒रिष॑म्। रसे॑न॒
सम॑सृक्ष्महि। प॒यस्वा॑ अ॒ग्न आ॒गम॑म्। तं मा॒ स॒सृज॑
वर्च॑सा। प्र॒जया॑ च॒ धने॑न च। स॒माव॑वर्ति पृथि॒वी। स॒मुषाः॑।
स॒मु सूर्यः॑। स॒मु वि॒श्वमि॑द॒ञ्जग॑त्। वै॒श्वान॑र॒ज्योति॑र्भूयासम्।

वि॒भुङ्क्ता॑मं व्य॒श्जवै॑। भूः स्वाहा॑॥ ३२॥

स्वप्न एनांसि चक्रमा वयं मुञ्च मलादिव समिदंसि जगन्नीणि च॥६॥ [६]

होता॑ यक्षत्स॒मिधेन्द्र॑मिडस्प॒दे। नाभा॑ पृथि॒व्या अधि॑।
दिवो॑ वर्ष्मन्त्समि॒ध्यते॑। ओजि॑ष्ठश्चर्षणी॒ सहान्॑।
वेत्वाज्य॑स्य॒ होत॒र्यज॑। होता॑ यक्ष॒त्तनून॑पातम्।
ऊ॒तिभि॒र्जेता॑र॒मप॑राजितम्। इन्द्र॑ दे॒वः सु॒र्विद॑म्।
प॒थिभि॒र्मधु॑मत्तमैः। नरा॒शः से॒न तेज॑सा॥ ३३॥

वेत्वाज्य॑स्य॒ होत॒र्यज॑। होता॑ यक्ष॒दिडा॑भिरिन्द्र॒मीडि॑तम्।
आ॒जुह्वा॑न॒मम॑र्त्यम्। दे॒वो दे॒वैः सर्वा॑र्यः। वज्र॑हस्तः पुर॒न्दरः॑।
वेत्वाज्य॑स्य॒ होत॒र्यज॑। होता॑यक्ष॒द्वर्हि॑षीन्द्र॒न्निष॑द्वरम्।
वृष॒भन्न॑र्यापसम्। वसु॑भीरु॒द्वैरा॑दित्यैः। स॒युग्भि॑र्ब॒र्हिरा॑सदत्॥ ३४॥

वेत्वाज्य॑स्य॒ होत॒र्यज॑। होता॑ यक्ष॒दोजो॑ न वी॒र्य॑म्। सहो॑
द्वार॒ इन्द्र॑मवर्धयन्। सु॒प्राय॑णा वि॒श्रय॑न्तामृता॒वृधः॑। द्वार॒
इन्द्रा॑य मी॒दुषे॑। वि॒यन्त्वाज्य॑स्य॒ होत॒र्यज॑। होता॑ यक्षदुषे॑
इन्द्र॑स्य धे॒नू। सु॒दुधे॑ मा॒तरौ म॒ही। सवा॑तरौ न तेज॑सी।

वत्समिन्द्रमवर्धताम्॥३५॥

वी॒तामाज्य॑स्य॒ होत॑र्यज॑। होता॑ यक्ष॒द्वैव्या॒ होता॑रा। भि॒षजा॒
सखा॑या। ह॒विषेन्द्र॑ भिषज्यतः। क॒वी दे॒वौ प्रचे॑तसौ। इन्द्रा॑य
धत्त॑ इन्द्रि॒यम्। वी॒तामाज्य॑स्य॒ होत॑र्यज॑। होता॑ यक्ष॒त्तिस्त्रो
दे॒वीः। त्रय॑स्त्रि॒धात॑वो॒पसः॑। इडा॒ सर॑स्वती॒ भार॑ती॥३६॥

म॒हीन्द्र॑प॒त्नीर्ह॒विष्म॑तीः। वि॒यन्त्वाज्य॑स्य॒ होत॑र्यज॑।
होता॑ यक्ष॒त्त्वष्टा॑रमिन्द्र॑ दे॒वम्। भि॒षज॑ꣳ सु॒यज॑ङ्घ्रु॒तश्रि॑यम्।
पु॒रुरूप॑ꣳ सु॒रेत॑सं म॒घोनि॑म्। इन्द्रा॑य॒ त्वष्टा॒ दध॑दिन्द्रि॒याणि॑।
वे॒त्वाज्य॑स्य॒ होत॑र्यज॑। होता॑ यक्ष॒द्वन॑स्पतिम्। श॒मि॒तार॑ꣳ
श॒तक्र॑तुम्। धि॒यो जो॑ष्टारमिन्द्रि॒यम्॥३७॥

म॒ध्वा स॒मञ्ज॑न्प॒थिभिः॑ सु॒गेभिः॑। स्वदा॑ति ह॒व्यं म॒धुना॑ घृ॒तेन॑।
वे॒त्वाज्य॑स्य॒ होत॑र्यज॑। होता॑ यक्ष॒दिन्द्र॑ꣳ स्वाहाऽऽज्य॑स्य।
स्वाहा॑ मे॒दसः॑। स्वाहा॑ स्तो॒काना॑म्। स्वाहा॑ स्वाहा॑कृ॒तीना॑म्।
स्वाहा॑ ह॒व्यसू॑क्तीनाम्। स्वाहा॑ दे॒वाꣳ आ॑ज्य॒पान्। स्वाहेन्द्र॑ꣳ
हो॒त्राञ्जु॑षा॒णाः। इन्द्र॑ आज्य॑स्य वि॒यन्तु॑। होत॑र्यज॑॥३८॥

तेजसाऽऽसददवर्धतां भारतीन्द्रियं जुषाणा द्वे च (समिधेन्द्रन्तनूनपातमिडाभिर्बर्हिष्योजं उपे दैव्यां
 तिस्रस्त्वष्टारं वनस्पतिमिन्द्रम् ॥ समिधेन्द्रं चतुर्वेत्वेको वियन्तु द्विर्वीतामेको वियन्तु द्विर्वेत्वेको वियन्तु
 होतर्यजं ॥)॥७॥ [७]

समिद्धं इन्द्रं उषसामनीके। पुरोरुचां पूर्वकृद्वावृधानः।
 त्रिभिर्देवैस्त्रिंशता वज्रबाहुः। जुघानं वृत्रं वि दुरो ववार।
 नराशंसः प्रतिशूरो मिमानः। तनूनपात्प्रति यज्ञस्य
 धाम। गोभिर्वपावान्मधुना समञ्जन्। हिरण्यैश्चन्द्री यजति
 प्रचेताः। ईडितो देवैर्हरिवां अभिष्टिः। आजुह्वानो हविषा
 शर्धमानः॥ ३९॥

पुरन्दरो मघवान् वज्रबाहुः। आयातु यज्ञमुपनो जुषाणः।
 जुषाणो बर्हिर्हरिवान् इन्द्रः। प्राचीनं सीदत्प्रदिशां
 पृथिव्याः। उरुव्यचाः प्रथमानं स्योनम्। आदित्यैरक्तं
 वसुभिः सजोषाः। इन्द्रन्दुरः कवष्यो धावमानाः। वृषाणं
 यन्तु जनयः सुपत्नीः। द्वारो देवीरभितो विश्रयन्ताम्।
 सुवीरां वीरं प्रथमाना महौभिः॥ ४०॥

उषासानक्ता बृहती बृहन्तम्। पयस्वती सुदुघे शूरमिन्द्रम्।

पेशस्वती॒ तन्तु॑ना संव्यय॑न्ती। दै॒वानां॑ दे॒वं य॑जतः सुरु॒क्मे।
 दै॒व्या मि॑मा॒ना मन॑सा पुरु॒त्रा। हो॒ता॒रा॒विन्द्रं॑ प्रथ॒मा सु॑वाचा॑।
 मूर्ध॑न् य॒ज्ञस्य॑ मधु॒ना द॑धाना। प्रा॒चीनं॑ ज्योति॑र्ह॒विषा॑
 वृ॒धातः॑। ति॒स्रो दे॒वीर् ह॒विषा॑ वर्ध॑मानाः। इन्द्रं॑ जुषा॒णा
 वृष॑ण॒न्न पत्नीः॑॥४१॥

अच्छि॑न्नन्तन्तुं पय॑सा॒ सर॑स्वती। इडां॑ दे॒वी भा॑रती
 वि॒श्वतू॑र्तिः। त्वष्टा॒ दध॑दिन्द्रा॒य शुष्म॑म्। अपा॒कोचि॑ष्टुर्यश॑से
 पुरू॑णि। वृषा॒ यज॑न्वृषे॒णं भूरि॑रेताः। मूर्ध॑न् य॒ज्ञस्य॑ सम॑नक्तु
 दे॒वान्। वन॑स्पति॒रव॑सृष्टो न पाशैः॑। त्म॒न्या॑ सम॒ञ्जच्छ॑मिता
 न दे॒वः। इन्द्र॑स्य ह॒व्यैर्ज॑ठरं पृणा॒नः। स्वदा॑ति ह॒व्यं
 मधु॑ना घृ॒तेन॑। स्तो॒काना॑मिन्द्रं॑ प्रति शूर॒ इन्द्रः॑। वृषा॒यमा॑णो
 वृष॑भस्तु॒राषा॑ट्। घृ॒तप्रुषा॑ मधु॒ना ह॒व्यमु॑न्दन्। मूर्ध॑न् य॒ज्ञस्य॑
 जुष॑ता॒ꣳ स्वाहा॑॥४२॥

शर्ध॑मानो महो॑भिः पत्नी॑र्घृतेन च॒त्वारि॑ च॥८॥ [८]

आच॑र्षणि॒प्रा वि॒वेष॑ यन्मा॑। तꣳ स॒ध्रीचीः॑। स॒त्यमि॑त्तन्न

त्वावाꣳ अ॒न्यो अ॒स्ति। इन्द्रं दे॒वो न म॒र्त्यो ज्या॒यान्।
 अह॑न्नहिं परि॒शया॑न॒मर्णः। अवा॑सृजोऽपो अ॒च्छा॑ समुद्रम्।
 प्रस॑साहिषे पुरु॒हूत॑ शत्रून्। ज्येष्ठ॑स्ते शुष्मं इ॒ह रा॒तिरे॑स्तु।
 इन्द्रा भ॑र॒ दक्षि॑णेना॒ वसू॑नि। पतिः सिन्धू॑नामसि रे॒वती॑नाम्।
 स शेवृ॑ध॒मधि॑ धाद्यु॒ग्नम॒स्मे। महि॑ क्ष॒त्रं ज॑ना॒षाडि॑न्द्र तव्यम्।
 रक्षा॑ च नो म॒घोर्नः पा॒हि सू॒रीन्। रा॒ये च॑ नः स्वप॒त्या इ॒षे
 धाः॑ ॥ ४३ ॥

रेवतीनाञ्चत्वारि च ॥ १ ॥ [९]

दे॒वं ब॒र्हि॒रिन्द्रꣳ सु॒दे॒वन्दे॒वैः। वी॒रव॑त्स्ती॒र्णं वे॒द्याम॑वर्धयत्।
 वस्तो॑र्वृ॒तं प्रा॒क्तो॑र्भू॒तम्। रा॒या ब॒र्हिष्म॒तोऽत्य॑गात्।
 व॒सुव॑ने॒ वसु॑धेय॑स्य वेतु॒ यज॑। दे॒वीर्द्वार॑ इन्द्रꣳ सङ्घा॑ते।
 वि॒द्वीर्या॑म॒न्नव॑र्धयन्। आ व॒त्सेन॑ तरु॒णेन॑ कुमा॒रेण॑ चमी॒विता॑
 अपा॑र्वाणम्। रे॒णुक॑काट॒न्नुद॑न्ताम्। व॒सुव॑ने॒ वसु॑धेय॑स्य
 विय॑न्तु॒ यज॑ ॥ ४४ ॥

दे॒वी उ॒षा॑सा॒नक्ता॑। इन्द्रं य॒ज्ञे प्र॑य॒त्य॒हेता॑म्। दै॒वीर्वि॑शः

प्राया॑सिष्टाम्। सु॒प्री॑ते सु॒धि॑ते अ॒भू॒ताम्। व॒सु॒वने॑ व॒सु॒धेय॑स्य
 वी॒तां यज॑। दे॒वी जो॑ष्टी व॒सु॒धि॒ती। दे॒वमिन्द्र॑मवर्धताम्।
 अया॑व्य॒न्याघा॑ द्वेषा॑सि। आ॒न्यावा॑क्षी॒द्वसु॑ वार्या॑णि।
 यज॑मानाय शि॒क्षि॒ते॥४५॥

व॒सु॒वने॑ व॒सु॒धेय॑स्य वी॒तां यज॑। दे॒वी ऊ॒र्जाहु॑ती दु॒घे
 सु॒दु॒घे। पय॑सेन्द्र॑मवर्धताम्। इष॑मूर्ज॑म॒न्याऽवा॑क्षीत्। स॒ग्धि॑ः
 स॒पी॑तिम॒न्या। नवे॑न् पूर्व॒न्दय॑माने। पु॒रा॒णेन॒ नव॑म्।
 अधा॑तामूर्ज॑मूर्जाहु॑ती व॒सु वार्या॑णि। यज॑मानाय शि॒क्षि॒ते।
 व॒सु॒वने॑ व॒सु॒धेय॑स्य वी॒तां यज॑॥४६॥

दे॒वा दै॒व्या॒ हो॒ता॒रा। दे॒वमिन्द्र॑मवर्धताम्। ह॒ताघ॑श॑सा॒वाभा॑ष्टी
 व॒सु॒वार्या॑णि। यज॑मानाय शि॒क्षि॒तौ। व॒सु॒वने॑ व॒सु॒धेय॑स्य
 वी॒तां यज॑। दे॒वीस्ति॑स्त्रि॒स्तिस्रो॑ दे॒वीः। प॒ति॒मिन्द्र॑मवर्धयन्।
 अस्पृ॑क्ष॒द्भार॑ती दि॒वम्। रु॒द्रैर्य॑ज्ञ॑ सर॑स्वती। इडा॒ वसु॑मती
 गृ॒हान्॥४७॥

व॒सु॒वने॑ व॒सु॒धेय॑स्य वि॒यन्तु॑ यज॑। दे॒व इन्द्रो॑

नरा॒श॒सः। त्रि॒व॒रू॒थस्त्रि॒व॒न्धुरः। दे॒वमिन्द्र॑मवर्धयत्। श॒तेन॑
 शि॒तिपृ॒ष्ठाना॒माहि॑तः। स॒हस्रे॑ण प्रव॑र्तते। मि॒त्राव॑रुणे॒दस्य॑
 हो॒त्रम॑र॒हतः। बृ॒हस्प॑तिः स्तो॒त्रम्। अ॒श्विनाऽऽध्व॑र्यवम्।
 व॒सुव॑ने वसु॒धेय॑स्य वेतु॒ यज॑॥४८॥

दे॒व इन्द्रो॑ वन॒स्पतिः॑। हि॒र॒ण्यव॑र्णो मधु॒शाखः॑ सु॒पिप्प॒लः।
 दे॒वमिन्द्र॑मवर्धयत्। दि॒वम॑ग्रे॒णाप्रा॑त्। आऽन्त॑रि॒क्षं
 पृ॒थि॒वीम॑दृ॒हीत्। व॒सुव॑ने वसु॒धेय॑स्य वेतु॒ यज॑। दे॒वं
 ब॒र्हि॒र्वारि॑तीनाम्। दे॒वमिन्द्र॑मवर्धयत्। स्वा॒स॒स्थमि॑न्द्रे॒णास॑न्नम्।
 अ॒न्या ब॒र्ही॑ष्य॒भ्यभू॑त्। व॒सुव॑ने वसु॒धेय॑स्य वेतु॒ यज॑।
 दे॒वो अ॒ग्निः स्वि॑ष्ट॒कृत्। दे॒वमिन्द्र॑मवर्धयत्। स्वि॑ष्टं
 कु॒र्वन्ति॑स्वि॒ष्टकृ॑त्। स्वि॑ष्टम॒द्य क॑रोतु नः। व॒सुव॑ने वसु॒धेय॑स्य
 वेतु॒ यज॑॥४९॥

वि॒यन्तु॑ यजं शि॒क्षिते॑ शि॒क्षिते॑ व॒सुव॑ने वसु॒धेय॑स्य वी॒ताँय्य॑जं गृ॒हान् वे॑तु॒ यजा॑भू॒थ्यद्वं॑ (दे॒वं
 ब॒र्हि॒र्दे॒वीर्द्वा॑रो दे॒वी उ॒पासा॑न॒क्तां दे॒वी जो॒ष्टीं दे॒वी ऊ॒र्जाहु॑ती दे॒वा दै॒व्या हो॑ता॒रा शि॒क्षितौ॑
 दे॒वीस्ति॑स्र॒स्ति॒स्रो दे॒वीर्दे॒व इन्द्रो॑ नरा॒श॒सो दे॒व इन्द्रो॑ वन॒स्पति॑र्दे॒वं ब॒र्हि॒र्वारि॑तीना॒न्दे॒वो अ॒ग्निः
 स्वि॑ष्ट॒कृद्दे॒वम्। वेतु॑ वि॒यन्तु॑ च॒तुर्वी॑ता॒मेको॑ वि॒यन्तु॑ च॒तुर्वै॑त्ववर्धय॒दवर्ध॑य॒न्नि॒रव॑र्ध॒तामे॒कोऽव॑र्धय॒श्चतु॑रवर्धयत्।

वस्तोरा वत्सेन दैवीरयावीषहृताऽस्पृक्षच्छुतेन दिवः स्वासुस्थः स्विष्टः शिक्षिते शिक्षिते शिक्षितौ

॥)॥१०॥ [१०]

होता यक्षत्समिधाऽग्निमिडस्पदे। अश्विनेन्द्रः सरस्वतीम्।
अजो धूम्रो न गोधूमैः क्लैर्भेषजम्। मधु शष्पैर्न तेजं
इन्द्रियम्। पयः सोमः परिस्नुता घृतं मधु। वियन्त्वाज्यस्य
होतर्यजं। होता यक्षत्तनूनपात्सरस्वती। अविर्मेष्टो न
भेषजम्। पथा मधुमताभरन्। अश्विनेन्द्राय वीर्यम्॥५०॥

बदरैरुपवाकाभिर्भेषजन्तोकमभिः। पयः सोमः परिस्नुता
घृतं मधु। वियन्त्वाज्यस्य होतर्यजं। होता यक्षन्नराशंसं
न नग्नहुम्। पतिः सुरायै भेषजम्। मेषः सरस्वती
भिषक्। रथो न चन्द्रश्विनोर्वपा इन्द्रस्य वीर्यम्।
बदरैरुपवाकाभिर्भेषजन्तोकमभिः। पयः सोमः परिस्नुता
घृतं मधु। वियन्त्वाज्यस्य होतर्यजं॥५१॥

होता यक्षदिडेडित आजुह्वानः सरस्वतीम्। इन्द्रं बलेन
वर्धयन्। ऋषभेण गवैन्द्रियम्। अश्विनेन्द्राय वीर्यम्। यवैः
कर्कन्धुभिः। मधु लाजैर्न मासरम्। पयः सोमः परिस्नुता

घृतं मधु। वि॒यन्त्वाज्य॑स्य॒ हो॒त॒र्य॒जं। हो॒ता यक्ष॑द्व॒रुहिः
सु॒ष्ट॒री॒मोर्ण॑म्र॒दाः। भि॒ष॒ङ्गास॑त्या॥५२॥

भि॒ष॒जाऽश्वि॑नाऽश्वा॒ शिशु॑मती। भि॒ष॒ग्धे॒नुः सर॑स्वती।
भि॒ष॒ग्दु॒ह इन्द्रा॑य भेष॒जम्। प॒यः सोमः॑ परि॒स्रुता॑ घृतं मधु।
वि॒यन्त्वाज्य॑स्य॒ हो॒त॒र्य॒जं। हो॒ता यक्ष॑द्व॒रो दि॒शः। क॒व॒ष्यो
न व्य॑च॒स्वतीः। अ॒श्विभ्या॑न्न दुरो॒ दि॒शः। इन्द्रो॒ न रोद॑सी
दु॒घै। दु॒हे का॒मा॒न्त्सर॑स्वती॥५३॥

अ॒श्विनेन्द्रा॑य भेष॒जम्। शु॒क्र॒न्न ज्योति॑रिन्द्रि॒यम्। प॒यः
सोमः॑ परि॒स्रुता॑ घृतं मधु। वि॒यन्त्वाज्य॑स्य॒ हो॒त॒र्य॒जं। हो॒ता
यक्ष॑त्सुपे॒शसो॑षे नक्त॒न्दिवा॑। अ॒श्विना॑ स॒ञ्जाना॑ने। समं॑ जा॒ते
सर॑स्वत्या। त्विषि॑मि॒न्द्रे न भेष॑जम्। श्ये॒नो न रज॑सा
हृ॒दा। प॒यः सोमः॑ परि॒स्रुता॑ घृतं मधु॥५४॥

वि॒यन्त्वाज्य॑स्य॒ हो॒त॒र्य॒जं। हो॒ता यक्ष॑द्वै॒व्या हो॒ता॒रा
भि॒ष॒जाऽश्वि॑ना॑। इन्द्र॒न्न जा॑गृ॒वी दि॒वा नक्त॑न्न भेष॒जैः।
शू॒ष॒ः सर॑स्वती भि॒ष॒क्। सी॒से॒न दु॒ह इन्द्रि॑यम्। प॒यः

सोमंः परि॒स्रुतां घृ॒तं मधु॑। वि॒यन्त्वाज्य॑स्य॒ होत॑र्यजं। होता॑
यक्ष॒त्ति॒स्रो दे॒वीर्न भै॑ष॒जम्। त्रय॑स्त्रि॒धात॑वोऽप॒सः। रू॒पमिन्द्रे॑
हि॒र॒ण्यय॑म्॥५५॥

अ॒श्विने॒डा न भा॑र॒ती। वा॒चा सर॑स्वती। मह॒ इन्द्रा॑य
दधु॒रिन्द्रि॑यम्। पयः॒ सोमंः परि॒स्रुतां घृ॒तं मधु॑।
वि॒यन्त्वाज्य॑स्य॒ होत॑र्यजं। होता॑ यक्ष॒त्त्वष्टा॑र॒मिन्द्र॑म॒श्विना॑।
भि॒षज॑न्न सर॑स्वतीम्। ओजो॒ न जू॒तिरिन्द्रि॑यम्। वृ॒को न
र॒भ॒सो भि॒षक्। यशः॒ सुर॑या भैष॒जम्॥५६॥

श्रि॒या न मा॑सरम्। पयः॒ सोमंः परि॒स्रुतां घृ॒तं मधु॑।
वि॒यन्त्वाज्य॑स्य॒ होत॑र्यजं। होता॑ यक्ष॒द्वन॑स्पतिम्। श॒मि॒तार॑ः
श॒तक्र॑तुम्। भी॒मन्न म॑न्युः॒ राजा॑न॒व्याघ्र॑न्नम॒साऽश्वि॑ना
भा॒मम्। सर॑स्वती भि॒षक्। इन्द्रा॑य दुह॒ इन्द्रि॑यम्। पयः॒
सोमंः परि॒स्रुतां घृ॒तं मधु॑। वि॒यन्त्वाज्य॑स्य॒ होत॑र्यजं॥५७॥

होता॑ यक्ष॒दग्नि॑ः स्वाहाऽऽज्य॑स्य॒ स्तो॒काना॑म्। स्वाहा॒
मे॒द॒सां पृ॒थक्। स्वाहा॒ छा॒गम॑श्चि॒भ्याम्। स्वाहा॑ मे॒षः
सर॑स्वत्यै। स्वाहा॑र्ष॒भमिन्द्रा॑य॒ सि॒हाय॑ स॒ह॒सेन्द्रि॑यम्।

स्वाहाऽग्निं भेषजम्। स्वाहा सोममिन्द्रियम्। स्वाहेन्द्रः
 सुत्रामाणः सवितारं वरुणं भिषजां पतिम्। स्वाहा
 वनस्पतिं प्रियं पाथो न भेषजम्। स्वाहा देवाः
 आज्यपान्॥५८॥

स्वाहाऽग्निः होत्राञ्जुषाणो अग्निर्भेषजम्। पयः सोमः
 परिस्नुतां घृतं मधु। वियन्त्वाज्यस्य होतर्यजं। होता
 यक्षदश्विना सरस्वतीमिन्द्रः सुत्रामाणम्। इमे सोमाः
 सुरामाणः। छागैर्न मेषैर्ऋषभैः सुताः। शप्पैर्न तोक्मभिः।
 लाजैर्महस्वन्तः। मदा मासरेण परिष्कृताः। शुक्राः
 पयस्वन्तोऽमृताः। प्रस्थिता वो मधुश्चुतः। तानश्विना
 सरस्वतीन्द्रः सुत्रामा वृत्रहा। जुषन्ताः सौम्यं मधु। पिबन्तु
 मदन्तु वियन्तु सोमम्। होतर्यजं॥५९॥

वीर्यं वियन्त्वाज्यस्य होतर्यजं नासत्या सरस्वती मधु हिरण्यं भेषजं वियन्त्वाज्यस्य
 होतर्यजाज्यपानमृताः पञ्च च (समिधाऽग्निः षट्। तनूनपात्सप्त। नराशःसमृषिः। इडेडितो यवैरष्टौ।
 बर्हिः सप्त। दुरोऽश्विना नव। सुपेशसर्षिः। दैव्या होतारा सीसेन रसः। तिस्रस्त्वष्टारमृष्टावष्टौ।
 वनस्पतिमृषिः। अग्निन्नयोदश। अश्विना द्वादश त्रयोदश। समिधाऽग्निं बदर्बदरैर्यवैरश्विना त्विषिमश्विना

न भेषजं रूपमश्विनां भीमं भामम् ॥ ११ ॥ _____ [११]

समिद्धो अग्निरश्विना। तप्तो घर्मो विराद्धुतः। दुहे धेनुः
सरस्वती। सोमं शुक्रमिहेन्द्रियम्। तनूपा भिषजा
सुते। अश्विनोभा सरस्वती। मध्वा रजांसीन्द्रियम्।
इन्द्राय पथिभिर्वहान्। इन्द्रायेन्दुं सरस्वती। नराशंसेन
नग्नहः॥६०॥

अधातामश्विना मधु। भेषजं भिषजा सुते। आजुह्वाना
सरस्वती। इन्द्रायेन्द्रियाणि वीर्यम्। इडाभिरश्विनाविषम्।
समूर्जं स रयिन्दधुः। अश्विना नमुचेः सुतम्। सोमं
शुक्रं परिस्तुता। सरस्वती तमाभरत्। बर्हिषेन्द्राय
पातवे॥६१॥

कवृष्यो न व्यचस्वतीः। अश्विभ्यां न दुरो दिशः। इन्द्रो न
रोदसी दुघै। दुहे कामान्त्सरस्वती। उषासा नक्तमश्विना।
दिवेन्द्रं सायमिन्द्रियैः। सज्जानाने सुपेशसा। समं जाते
सरस्वत्या। पातं नो अश्विना दिवा। पाहि नक्तं

सरस्वति॥६२॥

दैव्यां होतारा भिषजा। पातमिन्द्रं सचा सुते। तिस्रस्त्रेधा
सरस्वती। अश्विना भारतीडा। तीव्रं परिस्रुता सोमम्।
इन्द्राय सुषवुर्मदम्। अश्विना भेषजं मधु। भेषजन्नः
सरस्वती। इन्द्रे त्वष्टा यशः श्रियम्। रूपं रूपमधुः सुते।
ऋतुथेन्द्रो वनस्पतिः। शशमानः परिस्रुता। कीलालमश्विभ्यां
मधु। दुहे धेनुः सरस्वती। गोभिर्न सोममश्विना। मासरेण
परिष्कृता। समधातां सरस्वत्या। स्वाहेन्द्रे सुतं मधु॥६३॥

नृग्रहुः पातवे सरस्वत्यधुः सुतेऽष्टौ च॥१२॥ [१२]

अश्विना हविरिन्द्रियम्। नमुचेर्धिया सरस्वती। आ
शुक्रमासुराद्वसु। मघमिन्द्राय जग्निरे। यमश्विना सरस्वती।
हविषेन्द्रमवर्धयन्। स बिभेद वलं मघम्। नमुचावासुरे
सचा। तमिन्द्रं पशवः सचा। अश्विनोभा सरस्वती॥६४॥

दधाना अभ्यनूषत। हविषा यज्ञमिन्द्रियम्। य इन्द्र
इन्द्रियन्दधुः। सविता वरुणो भगः। स सुत्रामां हविष्पतिः।
यजमानाय सश्रत। सविता वरुणोऽदधत्। यजमानाय

दा॒शुषे॑। आद॑त्त॒ नमु॑चे॒र्वसु॑। सु॒त्रामा॑ बल॑मिन्द्रि॒यम्॥६५॥
 वरु॑णः क्ष॒त्रमिन्द्रि॑यम्। भगे॑न सवि॒ता श्रि॑यम्।
 सु॒त्रामा॑ यश॑सा॒ बलम्॑। दधा॑ना य॒ज्ञमा॑शत। अ॒श्विना॑
 गोभि॑रिन्द्रि॒यम्। अ॒श्वेभिर्वी॑र्यं बलम्। ह॒विषेन्द्र॑ꣳ सर॑स्वती।
 यज॑मानमवर्धयन्। ता नास॑त्या सु॒पेश॑सा। हिर॑ण्यवर्तनी॒
 नरा॑। सर॑स्वती ह॒विष्म॑ती। इन्द्र॒ कर्म॑सु नोऽवत। ता
 भि॒षजा॑ सु॒कर्म॑णा। सा सु॒दुघा॑ सर॑स्वती। स वृ॒त्रहा॑
 श॒तक्र॑तुः। इन्द्रा॑य दधुरिन्द्रि॒यम्॥६६॥

उ॒भा सर॑स्वती॒ बल॑मिन्द्रि॒यन्नरा॑ पट्ठं॥१३॥ [१३]

दे॒वं ब॒र्हिः सर॑स्वती। सु॒दे॒वमिन्द्रे॑ अ॒श्विना॑। तेजो॒ न
 चक्षु॑र॒क्ष्योः। ब॒र्हिषा॑ दधुरिन्द्रि॒यम्। व॒सुवने॑ वसु॒धेय॑स्य
 वियन्तु॒ यज॑। दे॒वीर्द्वारो॑ अ॒श्विना॑। भि॒षजेन्द्रे॑ सर॑स्वती।
 प्रा॒णन्न वी॒र्य॑न्न॒सि। द्वा॒रो दधुरिन्द्रि॒यम्। व॒सुवने॑ वसु॒धेय॑स्य
 वियन्तु॒ यज॑॥६७॥

दे॒वी उ॒षासा॑व॒श्विना॑। भि॒षजेन्द्रे॑ सर॑स्वती। बल॒न्न

वाचमास्ये॑। उषाभ्या॑न्दधुरिन्द्रियम्। वसुवने॑ वसुधेय॑स्य
वियन्तु॑ यज॑। दे॒वी जोष्टी॑ अ॒श्विना॑। सु॒त्रामेन्द्रे॑ सरस्वती।
श्रोत्र॑न्न कर्णयो॑र्यशः। जोष्टी॑भ्यान्दधुरिन्द्रियम्। वसुवने॑
वसुधेय॑स्य वियन्तु॑ यज॑॥६८॥

दे॒वी ऊ॒र्जाहु॑ती दु॒घे सु॒दुघे॑। पय॑सेन्द्र॒ः सर॑स्वत्य॒श्विना॑
भि॒षजा॑वत। शुक्र॑न्न ज्योतिः॒ स्तन॑यो॒राहु॑ती धत्त इन्द्रि॒यम्।
वसुवने॑ वसुधेय॑स्य वियन्तु॑ यज॑। दे॒वा दे॒वानां॑ भि॒षजा॑।
होता॑रा॒विन्द्र॑म॒श्विना॑। व॒षट्कारैः॑ सरस्वती। त्विषि॑न्न हृद॑ये
म॒तिम्। होतृ॑भ्यान्दधुरिन्द्रियम्। वसुवने॑ वसुधेय॑स्य वियन्तु॑
यज॑॥६९॥

दे॒वीस्ति॒स्त्रस्ति॒स्त्रो दे॒वीः। सर॑स्वत्य॒श्विना॑ भा॒रती॑डा।
शूष॑न्न मध्ये॒ नाभ्या॑म्। इन्द्रा॑य दधुरिन्द्रियम्। वसुवने॑
वसुधेय॑स्य वियन्तु॑ यज॑। दे॒व इन्द्रो॑ नरा॒शंसः॑। त्रि॒व॒रूथः॑
सर॑स्वत्या॒ऽश्विभ्या॑मीयते॒ रथः॑। रेतो॑ न रू॒पम॑मृतं ज॒नित्र॑म्।
इन्द्रा॑य त्वष्टा दध॑दिन्द्रियाणि। वसुवने॑ वसुधेय॑स्य वियन्तु॑

यज॑॥ ७० ॥

दे॒व इन्द्रो॑ व॒नस्पतिः॑। हिर॑ण्यपर्णो अ॒श्विभ्याम्। सर॑स्वत्याः
सु॒पिप्प॒लः। इन्द्रा॑य पच्यते मधु॑। ओजो॑ न जू॒तिमृष॑भो
न भाम॑म्। व॒नस्पति॑र्नो दध॑दिन्द्रि॒याणि। व॒सुवने॑
वसु॑धेय॒स्य वियन्तु॑ यज॑। दे॒वं ब॒र्हिर्वा॒रितीनाम्। अध्व॑रे
स्ती॒र्णम॒श्विभ्याम्। ऊ॒र्णम॒दाः सर॑स्वत्याः॥ ७१ ॥

स्यो॒नमिन्द्र॑ ते स॒दः। ईशा॑यै म॒न्युः राजा॑नं ब॒र्हिषा॑
दधु॑रिन्द्रि॒यम्। व॒सुवने॑ वसु॑धेय॒स्य वियन्तु॑ यज॑। दे॒वो अ॒ग्निः
स्वि॑ष्ट॒कृत्। दे॒वान् य॑क्षद्यथाय॒थम्। होता॑रा॒विन्द्र॑म॒श्विना॑।
वा॒चा वाच॑ः सर॑स्वतीम्। अ॒ग्निः सोम॑ः स्वि॑ष्ट॒कृत्।
स्वि॑ष्ट इन्द्रः॑ सु॒त्रामा॑ स॒विता वरु॑णो भि॒षक्। इ॒ष्टो दे॒वो
व॒नस्पतिः॑। स्वि॑ष्टा दे॒वा अ॒ज्य॒पाः। इ॒ष्टो अ॒ग्निर॒ग्निना॑। होता॑
हो॒त्रे स्वि॑ष्ट॒कृत्। यशो॑ न दध॑दिन्द्रि॒यम्। ऊ॒र्जम॑प॒चितिः
स्व॒धाम्। व॒सुवने॑ वसु॑धेय॒स्य वियन्तु॑ यज॑॥ ७२ ॥

द्वारो॑ दधु॒रिन्द्रि॒यं व॑सुवने॑ वसु॑धेय॒स्य वियन्तु॑ यज॑ जो॒ष्टी॒भ्यान् दधु॑रिन्द्रि॒यं व॑सुवने॑ वसु॑धेय॒स्य वियन्तु॑
यज॑ हो॒तृ॒भ्यान् दधु॑रिन्द्रि॒यं व॑सुवने॑ वसु॑धेय॒स्य वियन्तु॑ यजो॑न्द्रि॒याणि व॑सुवने॑ वसु॑धेय॒स्य वियन्तु॑ यज॑

सरस्वत्या वनस्पतिष्वदं (देवं बरुहिर्देवीर्द्वारो देवी उपासावश्विनां देवी जोष्टी देवी ऊर्जाहुती देवा देवानां भिषजां वषट्कारैर्देवीस्तिस्तिस्तिस्तिस्ति देवीर्देव इन्द्रो नराशंसो देव इन्द्रो वनस्पतिर्देवं बरुहिर्वारितीनान्देवो अग्निः स्विष्टकृद्देवान्। समिधाऽग्निन्देवं बरुहिः सरस्वत्यश्विना सर्वं वियन्तु। द्वास्तिस्तिः सर्ववियन्तु। अज इन्द्रमोजोऽग्निं परः सरस्वतीम्। नक्तं पूर्वं सरस्वति। अन्यत्र सरस्वती। भिषक्पूर्वन्दुह इन्द्रियम्। अन्यत्र दधुरिन्द्रियम्। सौत्रामण्यां सुतासुती। अञ्जन्त्यं यजमानः ॥)॥१४॥

[१४]

अग्निमद्य होतारमवृणीत। अयं सुतासुती यजमानः। पचन्पुक्तीः। पचन्पुरोडाशान्। गृह्णन्ग्रहान्। बध्नन्नश्विभ्याञ्छागं सरस्वत्या इन्द्राय। बध्नन्सरस्वत्यै मेषमिन्द्रायश्विभ्याम्। बध्नन्निन्द्रायर्षभमश्विभ्यां सरस्वत्यै। सूपस्था अद्य देवो वनस्पतिरभवत्। अश्विभ्याञ्छागेन सरस्वत्या इन्द्राय॥७३॥

सरस्वत्यै मेषेणेन्द्रायश्विभ्याम्। इन्द्रायर्षभेणाश्विभ्यां सरस्वत्यै। अक्षः स्तान्मेदस्तः प्रतिपचताग्रभीषुः। अवीवृधन्त ग्रहैः। अपातामश्विना सरस्वतीन्द्रः सुत्रामा वृत्रहा। सोमान्सुराम्णाः। उपो उक्थामदाः श्रौद्विमदा अदन्।

अवीवृधन्ताङ्गुषैः। त्वामृद्यर्ष आर्षेयर्षीणान्नपादवृणीत।
 अयं सुतासुती यजमानः। बहुभ्य आ सङ्गतेभ्यः। एष मे
 देवेषु वसु वार्या यक्ष्यत इति। ता या देवा देवदानान्यदुः।
 तान्यस्मा आ च शास्व। आ च गुरस्व। इषितश्च होतरसि
 भद्रवाच्याय प्रेषितो मानुषः। सूक्तवाकाय सूक्ता ब्रूहि॥ ७४॥

इन्द्राय यजमानः सुत च॥१५॥ [१५]

उशन्तस्त्वा हवामह आ नो अग्ने सुकेतुना। त्वं सोम
 महे भगन्त्वं सोम प्रचिकितो मनीषा। त्वया हि नः
 पितरः सोम पूर्वे त्वं सोम पितृभिः संविदानः। बर्हिषदः
 पितर आऽहं पितृन्। उपहूताः पितरोऽग्निष्वात्ताः पितरः।
 अग्निष्वात्तानृतुमतो हवामहे। नराशंसो सोमपीथं य
 आशुः। ते नो अर्वन्तः सुहवा भवन्तु। शं नो भवन्तु द्विपदे
 शश्चतुष्पदे। ये अग्निष्वात्ता येऽनग्निष्वात्ताः॥ ७५॥

अहोमुचः पितरः सोम्यासः। परेऽवरेऽमृतासो भवन्तः।
 अधि ब्रुवन्तु ते अर्वन्त्वस्मान्। वान्यायै दुग्धे जुषमाणाः

करम्भम्। उदीराणां अवरे परे च। अग्निष्वात्ता ऋतुभिः
 संविदनाः। इन्द्रवन्तो हविरिदं जुषन्ताम्। यदग्ने कव्यवाहन-
 त्वमग्न ईडितो जातवेदः। मातली कव्यैः। ये तातृपुर्देवत्रा
 जेहमानाः। होत्रावृधः स्तोमं तष्टासो अकैः। आऽग्ने
 याहि सुविदत्रैर्भिरवाङ्। सत्यैः कव्यैः पितृभिर्धर्मसद्भिः।
 हव्यवाहमजरं पुरुप्रियम्। अग्निङ्घृतेन हविषा सपर्यन्।
 उपासदङ्कव्यवाहं पितृणाम्। स नः प्रजां वीरवतीं
 समृण्वतु॥ ७६॥

अनग्निष्वात्ता जेहमानाः सप्त च॥१६॥ [१६]

होता यक्षदिडस्पदे। समिधानं महद्यशः। सुषमिद्धं वरेण्यम्।
 अग्निमिन्द्रं वयोधसम्। गायत्रीञ्छन्द इन्द्रियम्। त्र्यविङ्गां
 वयो दधत्। वेत्वाज्यस्य होतर्यजं। होता यक्षच्छुचिं व्रतम्।
 तनूनपातमुद्भिदम्। यङ्गर्भमदितिर्दधे॥ ७७॥

शुचिमिन्द्रं वयोधसम्। उष्णिहञ्छन्द इन्द्रियम्। दित्यवाहङ्गां
 वयो दधत्। वेत्वाज्यस्य होतर्यजं। होता यक्षदीडेन्यम्।

ईडितं वृत्रहन्तमम्। इडाभिरीड्य सहः। सोममिन्द्रं
वयोधसम्। अनुष्टुभच्छन्द इन्द्रियम्। त्रिवत्सङ्गां वयो
दधत्॥ ७८॥

वेत्वाज्यस्य होतर्यजं। होता यक्षत्सुबर्हिषदम्।
पूषण्वन्तममर्त्यम्। सीदन्तं बर्हिषि प्रिये। अमृतेन्द्रं
वयोधसम्। बृहतीच्छन्द इन्द्रियम्। पश्चाविङ्गां वयो दधत्।
वेत्वाज्यस्य होतर्यजं। होतायक्षद्व्यचस्वतीः। सुप्रायणा
ऋतावृधः॥ ७९॥

द्वारो देवीर्हिरण्ययीः। ब्रह्माण इन्द्रं वयोधसम्। पङ्क्तिच्छन्दं
इहेन्द्रियम्। तुर्यवाहङ्गां वयो दधत्। वेत्वाज्यस्य
होतर्यजं। होता यक्षत्सुपेशसे। सुशिल्पे बृहती उभे।
नक्तोषासा न दर्शते। विश्वमिन्द्रं वयोधसम्। त्रिष्टुभच्छन्दं
इन्द्रियम्॥ ८०॥

पृष्ठवाहङ्गां वयो दधत्। वेत्वाज्यस्य होतर्यजं। होता
यक्षत्प्रचेतसा। देवानामुत्तमं यशः। होतांरा दैव्या

कवी। स॒युजेन्द्रं॑ वयो॒धसम्॑। जग॑ती॒ञ्छन्द॑ इ॒हेन्द्रि॒यम्।
अ॒न॒ङ्गाह॒ङ्गां वयो॑ दध॑त्। वे॒त्वाज्य॑स्य॒ हो॒त॒र्यज॑। हो॒ता
यक्ष॑त्पेश॒स्वतीः॑॥८१॥

ति॒स्रो दे॒वीर्हि॑र॒ण्ययीः॑। भा॒र॒तीर्बृ॑ह॒तीर्म॒हीः। पति॑मिन्द्रं
वयो॒धसम्॑। वि॒राज॑ञ्छन्द॑ इ॒हेन्द्रि॒यम्। धे॒नु॒ङ्गा॒न्न वयो॑
दध॑त्। वे॒त्वाज्य॑स्य॒ हो॒त॒र्यज॑। हो॒ता यक्ष॑त्सुरे॒त॒सम्।
त्व॒ष्टा॒रं पु॒ष्टि॒वर्ध॑नम्। रू॒पाणि॑ बिभ्र॑तं पृथ॑क्। पु॒ष्टि॒मिन्द्रं॑
वयो॒धसम्॑॥८२॥

द्वि॒पद॑ञ्छन्द॑ इ॒हेन्द्रि॒यम्। उ॒क्षा॒ण॒ङ्गा॒न्न वयो॑ दध॑त्।
वे॒त्वाज्य॑स्य॒ हो॒त॒र्यज॑। हो॒ता यक्ष॑च्छ॒त॒क्र॒तुम्। हि॒र॒ण्य॒पर्ण॑मु॒क्थि॒न॒
र॒श॒नां बिभ्र॑तं व॒शिम्। भग॑मिन्द्रं वयो॒धसम्॑। क॒कु॒भ॑ञ्छन्द॑
इ॒हेन्द्रि॒यम्। व॒शां वे॒हत॑ङ्गा॒न्न वयो॑ दध॑त्। वे॒त्वाज्य॑स्य॒
हो॒त॒र्यज॑। हो॒ता यक्ष॑त्स्वाहा॒कृ॒तीः। अ॒ग्नि॒ङ्गृ॒ह॒प॒तिं
पृथ॑क्। वरु॑णं भेष॒ज॒ङ्ग॒विम्। क्ष॒त्र॒मिन्द्रं॑ वयो॒धसम्॑।
अ॒ति॑च्छन्द॑स॒ञ्छन्द॑ इन्द्रि॒यम्। बृ॒ह॒द॒ष॒भ॒ङ्गां वयो॑ दध॑त्।

वेत्वाज्यस्य होतर्यजं॥८३॥

दधे दधं दत्तावुधं इन्द्रियं पेशस्वतीर्वयोधसं वेत्वाज्यस्य होतर्यजं सप्त च (इडस्पदेऽग्निङ्गायत्रीत्र्यविम्।
 शुचिं व्रतं शुचिमुष्णिहं न्दित्यवाहम्। ईडेन्यं सोमं मनुष्टुभं त्रिवत्सम्। सुबर्हिषदं मृतेन्द्रं बृहतीं पञ्चाविम्।
 व्यचं स्वतीः सुप्रायणा द्वारो ब्रह्माणः पङ्क्तिमिह तुर्यवाहम्। सुपेशंसे विश्वमिन्द्रं त्रिष्टुभं षष्ठवाहम्।
 प्रचेतसा स्युजेन्द्रं जगतीमिहानङ्गाहम्। पेशस्वतीस्तिस्त्रः पतिं विराजंमिह धेनुना। सुरेतं सन्त्वष्टारं
 पुष्टिमिन्द्रं द्विपदं मिहोक्षाणना। शतक्रतुं भगमिन्द्रं कुभंमिह वशान्ना। स्वाहाकृतीः क्षत्रमतिच्छन्दसं
 बृहदं षभङ्गां वयो दधं दिन्द्रियमृषिं वसु नवं दशेहंन्द्रियमष्टं नव दश गात्र वयो दधं दिडस्पदे सर्वं
 वेतु ॥)॥१७॥

[१७]

समिद्धो अग्निः समिधौ। सुषमिद्धो वरेण्यः। गायत्री छन्दं
 इन्द्रियम्। त्र्यविर्गौर्वयो दधुः। तनूनपाच्छुचिं व्रतः। तनूपाच्च
 सरस्वती। उष्णिक्छन्दं इन्द्रियम्। दित्यवाङ्गौर्वयो दधुः।
 इडाभिरग्निरीड्यः। सोमो देवो अमर्त्यः॥८४॥

अनुष्टुप्छन्दं इन्द्रियम्। त्रिवत्सो गौर्वयो दधुः। सुबर्हिरग्निः
 पूषण्वान्। स्तीर्णवर्हिरमर्त्यः। बृहती छन्दं इन्द्रियम्।
 पञ्चाविर्गौर्वयो दधुः। दुरो देवीर्दिशो महीः। ब्रह्मा देवो
 बृहस्पतिः। पङ्क्तिश्छन्दं इहेन्द्रियम्। तुर्यवाङ्गौर्वयो दधुः॥८५॥

उ॒षे य॒ह्नी सु॒पेश॑सा। वि॒श्वे दे॒वा अम॑र्त्याः। त्रि॒ष्टुच्छ॑न्दं
इन्द्रि॒यम्। प॒ष्ट॒वाद्गौ॑र्वयो दधुः। दै॒व्यां हो॑तारा भिष॒जा। इन्द्रे॑ण
स॒युजा॑ यु॒जा। जग॑ती छन्दं इ॒हेन्द्रि॒यम्। अ॒न॒ङ्गान्गौ॑र्वयो
दधुः। ति॒स्र इडा॒ सर॑स्वती। भा॒रती म॒रुतो॒ विशः॑॥८६॥

वि॒राट्छ॑न्दं इ॒हेन्द्रि॒यम्। धे॒नुगौ॑र्न वयो दधुः। त्व॒ष्टां तुरी॑पो
अ॒द्भुतः॑। इ॒न्द्रा॒ग्नी पु॑ष्टि॒वर्ध॑ना। द्वि॒पाच्छ॑न्दं इ॒हेन्द्रि॒यम्।
उ॒क्षा गौ॑र्न वयो दधुः। श॒मि॒ता नो॒ वन॑स्पतिः। स॒वि॒ता
प्र॑सुव॒न्भग॑म्। क॒कुच्छ॑न्दं इ॒हेन्द्रि॒यम्। व॒शा वे॒हद्गौ॑र्न
वयो दधुः। स्वा॒हा य॒ज्ञं वरु॑णः। सु॒क्षत्रो भै॑ष॒जङ्क॑रत्।
अति॑च्छ॒न्दाश्छ॑न्दं इन्द्रि॒यम्। बृ॒हद॑ष॒भो गौ॑र्वयो दधुः॥८७॥

अमर्त्यस्तुर्यवाङ्गौर्वयो दधुर्विशो वशा वेहद्गौर्न वयो दधुश्चत्वारि च॥१८॥ [१८]

व॒स॒न्तेन॑र्तुना दे॒वाः। वस॑व॒स्त्रिवृ॑तां स्तु॒तम्। र॒थ॒न्त॒रेण॑
तेज॑सा। ह॒विरि॒न्द्रे वयो॑ दधुः। ग्री॒ष्मेण॑ दे॒वा ऋ॑तुनां।
रु॒द्राः प॑ञ्चद॒शे स्तु॑तम्। बृ॒हता॑ यश॑सा बल॑म्। ह॒विरि॒न्द्रे
वयो॑ दधुः। व॒रु॒षाभि॑र्ऋ॒तुना॑ऽऽदि॒त्याः। स्तो॒मे सप्त॑द॒शे

स्तुतम्॥८८॥

वैरूपेणं विशौजंसा। हविरिन्द्रे वयो दधुः। शारदेनर्तुना
 देवाः। एकविंश ऋभवः स्तुतम्। वैराजेन श्रिया श्रियम्।
 हविरिन्द्रे वयो दधुः। हेमन्तेनर्तुना देवाः। मरुतस्त्रिणवे
 स्तुतम्। बलेन शक्ररीः सहः। हविरिन्द्रे वयो दधुः।
 शैशिरेणर्तुना देवाः। त्रयस्त्रिंशेऽमृतं स्तुतम्। सत्येन
 रेवतीः क्षत्रम्। हविरिन्द्रे वयो दधुः॥८९॥

स्तोमं सप्तदशे स्तुतं सहो हविरिन्द्रे वयो दधुश्चत्वारि च (वसन्तेन ग्रीष्मेण वर्षाभिः शारदेन
 हेमन्तेन शैशिरेण पद ॥)॥९९॥

[१९]

देवं बरुहिरिन्द्रं वयोधसम्। देवन्देवमवर्धयत्। गायत्रिया
 छन्दसेन्द्रियम्। तेज इन्द्रे वयो दधत्। वसुवने वसुधेयस्य
 वेतु यजं। देवीर्द्वारो देवमिन्द्रं वयोधसम्। देवीर्देवमवर्धयन्।
 उष्णिहा छन्दसेन्द्रियम्। प्राणमिन्द्रे वयो दधत्। वसुवने
 वसुधेयस्य वियन्तु यजं॥९०॥

देवी देवं वयोधसम्। उपे इन्द्रमवर्धताम्। अनुष्टुभा

छन्दसेन्द्रियम्। वाचमिन्द्रे वयो दधत्। वसुवने वसुधेयस्य
 वीतां यज। देवी जोष्टी देवमिन्द्रं वयोधसम्। देवी
 देवमवर्धताम्। बृहत्या छन्दसेन्द्रियम्। श्रोत्रमिन्द्रे वयो
 दधत्। वसुवने वसुधेयस्य वीतां यज॥११॥

देवी ऊर्जाहुती देवमिन्द्रं वयोधसम्। देवी देवमवर्धताम्।
 पङ्ग्या छन्दसेन्द्रियम्। शुक्रमिन्द्रे वयो दधत्। वसुवने
 वसुधेयस्य वीतां यज। देवा दैव्या होतांरा देवमिन्द्रं
 वयोधसम्। देवा देवमवर्धताम्। त्रिष्टुभा छन्दसेन्द्रियम्।
 त्विषिमिन्द्रे वयो दधत्। वसुवने वसुधेयस्य वीतां
 यज॥१२॥

देवीस्तिस्तिस्तिस्ती देवीर्वयोधसम्। पतिमिन्द्रमवर्धयन्।
 जगत्या छन्दसेन्द्रियम्। बलमिन्द्रे वयो दधत्। वसुवने
 वसुधेयस्य वियन्तु यज। देवो नराशंसो देवमिन्द्रं
 वयोधसम्। देवो देवमवर्धयत्। विराजा छन्दसेन्द्रियम्।
 रेत इन्द्रे वयो दधत्। वसुवने वसुधेयस्य वेतु यज॥१३॥

दे॒वो वन॒स्पति॑र्दे॒वमिन्द्रं॑ वयो॒धसम्॑। दे॒वो दे॒वम॑वर्धयत्।
 द्वि॒पदा॑ छन्द॑सेन्द्रि॒यम्। भग॑मिन्द्रे वयो॒ दधत्॑। व॒सुवने॑
 वसु॑धेय॑स्य वेतु॒ यज॑। दे॒वं ब॒र्हिर्वा॑रितीनान्दे॒वमिन्द्रं॑
 वयो॒धसम्॑। दे॒वन्दे॒वम॑वर्धयत्। क॒कुभा॑ छन्द॑सेन्द्रि॒यम्। यश॑
 इन्द्रे॒ वयो॒ दधत्॑। व॒सुवने॑ वसु॑धेय॑स्य वेतु॒ यज॑। दे॒वो
 अ॒ग्निः स्वि॑ष्ट॒कृद्दे॒वमिन्द्रं॑ वयो॒धसम्॑। दे॒वो दे॒वम॑वर्धयत्।
 अति॑च्छन्दसा॒ छन्द॑सेन्द्रि॒यम्। क्ष॒त्रमिन्द्रे॒ वयो॒ दधत्॑।
 व॒सुवने॑ वसु॑धेय॑स्य वेतु॒ यज॑॥९४॥

वि॒यन्तु॑ यजं॒ वीतां॑ यजं॒ वीतां॑ यजं॒ वेतु॑ यजं॒ वेतु॑ यज॒ पञ्च॑ च (दे॒वं ब॒र्हिर्गा॑यत्रि॒या
 तेजः॑। दे॒वीर्द्वारं॑ उ॒ष्णिहा॑ प्रा॒णम्। दे॒वी दे॒वमु॑षे अ॒नुष्ट॒भा वाच॑म्। दे॒वी जो॒ष्टी बृ॑हत्या श्रोत्र॑म्।
 दे॒वी ऊ॒र्जाहु॑ती प॒ङ्गा शु॒क्रम्। दे॒वा दै॒व्या हो॑ता॒रा त्रि॒ष्टुभा॑ त्विषि॑म्। दे॒वीस्ति॒स्त्रस्ति॒स्त्रो दे॒वीः
 पतिं॑ जग॑त्या॒ बल॑म्। दे॒वो नरा॑श्॒सौ वि॒राजा॑ रेतः॑। दे॒वो वन॒स्पति॑र्द्वि॒पदा॑ भग॑म्। दे॒वं
 ब॒र्हिर्वा॑रितीनाङ्क॒कुभा॑ यशः॑। दे॒वो अ॒ग्निः स्वि॑ष्ट॒कृदति॑च्छन्दसा॒ क्षत्र॑म्। वेतु॒ वि॒यन्तु॑ चतुर्वी॒तामे॒कौ
 वि॒यन्तु॑ चतुर्व॑त्ववर्धयदवर्धय॑श्चतुर्व॑र्धता॒मे॒कौऽव॑र्धय॑श्चतुर्व॑र्धयत् ॥)॥२०॥

[२०]

स्वा॒द्वीन्त्वा॒ सोमः॑ सु॒राव॑न्त॒सी॒सेन॑ मि॒त्रोऽसि॑ यद्दे॒वा हो॑ता॒ यक्ष॑त्स॒मिधे॑न्द्र॒समि॑द्ध
 इन्द्र॒ आच॑र्षणि॒प्रा दे॒वं ब॒र्हिर्हो॑ता॒ यक्ष॑त्स॒मिधा॑ऽग्नि॒समि॑द्धो अ॒ग्निर॑श्विना॒ऽश्विना॑

ह॒विरि॑न्द्रि॒यन्दे॒वं ब॒र्हिः सर॑स्वत्य॒ग्निम॒द्योश॑न्तो॒ होता॑ यक्षदि॒डस्प॑दे समि॒द्धो अ॒ग्निः स॒मिधा॑
वस॑न्तेन॒र्तुना॑ दे॒वं ब॒र्हि॒रिन्द्र॑ वयो॒धसं॑ वि॒शतिः॑॥२०॥

स्वा॒द्वीन्त्वाऽमी॑मदन्त पि॒तरः॑ सा॒म्राज्या॑य पू॒तं प॒वित्रे॑णो॒षासा॑नक्ता॒ बद॑रैरधा॒तान्दे॒व इन्द्रो॑
व॒नस्प॑तिः प॒ष्ठवा॑ह॒ङ्गान्दे॒वी दे॒वं व॑यो॒धसं॑ चतु॒र्नव॑तिः॥२४॥

स्वा॒द्वीन्त्वा॑ वेतु॒ यज॑॥

हरिः ओम्॥

॥इति श्रीकृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयब्राह्मणे द्वितीयाष्टके षष्ठः
प्रपाठकः समाप्तः॥